

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész evre 8 K
Fél evre 4 „
Negyed evre 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyitlter sora egy korona.

A számléltra, máskép: rangkórság.

Alsólendva, május 31.

Állítólag demokraták vagyunk. A demokratság pedig állítólag abban állna, hogy minden ember egyenlő, legfőlegbb egyik ember többet tud, vagy többet dolgozik, mint a másik. De nálunk, az állítólagos demokrata világban, a több tudású, vagy a nagyobb dologképesség által vagyont szerzett ember a leggyakoribb esetekben rangkórságba esik és várja Bécsből a pityke-esőt.

Az emberek szeretettel osztályozzák magukat tensorsakra, tekintetes urakra, nagyságos urakra, méltóságos urakra és kegyelmes urakra. Még csak az hibázik, hogy egyesek első és másodosztályú alisteneknek neveztessek ki magukat.

Ordító bizantinizmus ez. Az emberek egy része, mivelhogy egy címeres pecsétgyűrű van a birtokukban, melyet állítólag az öregapjuk öregapjától örökölték: őrlöngve szaladgál azután, hogy az elkallódott nemeséget kimutassa. Mások új nemeséget szerzésében fáradoznak. Pénzért is vásárolják. És ha sikerül megvenniök, akkor az ujdonsült nagyságos nemes urnak a fia lenézi az apját, mivelhogy az apjának egyetlen nemes öse sincsen, ellenben neki már van egy.

A régi nemes pedig a kamarásság megszerzése után futkározik és a szokásos

nyolc-nyolc ösöket hajkurássza valahonnan elő, hogy méltóságos ur lehessen. Mert akkor mindjárt kerekbebb a világ. A paraszti mondásnak ugyan az a nézete efelett, hogy: pálca a kezébe, nix a zsebébe.

A régi magyarság igaz ugyan, hogy nemességet ismert, de más egyéb rangok mind később származtak be hozzánk, mint a nyugat kulturájának kinövései.

Ami kitüntető rendünk van, mind osztrák. A Szent István-rend volna talán magyar-rend, de az sem az: még az alapszabályai is idegen nyelven vannak szerkesztve. De hát hasra kell esni minden idegen előtt, mert ez így előkelő. A trafikba, ha bemegy, minden jobbfajta dohányneműt idegen nyelven kell megnevezned, hogy megkaphasd. Ellenben, ami olcsóbb, ennél fogva hitvány, annak magyar neve van. Így fejlesztődik nálunk a magyar önértet. Ami előkelő, annak francia, török vagy spanyol neve van; ami komisz, annak lehet magyar nevet is adni.

Vannak ugyan kivételek. Szabolcsban egyik Kállaytól, mikor a birtokán vadászott egy osztrák főherceg, azt kérdezte az utóbbi, hogy mennyi idő óta birtokosok ezen a szép helyen? Azt mondta a szabolcsi földesur, hogy kilencszáz év óta. Amire a fenség a további hasonló kérdések feltételétől legkegyelmesebben előlött. A Kállayak is lehettek volna már grófok akárhányszor, ha akartak volna: de nem akartak. Az a

nézetük, hogy j'y suis et j'y reste. (Polgár vagyok és polgár akarok maradni). Andrassy Gyula volt belügyminiszternek az apját hercegi rangra akarták emelni Bécsben, ami elől azzal a fogással tért ki, hogy nincsen elég vagyona ahhoz, hogy hercegi módon élhessen.

A népek, amely a rangkórságosokat eltartja, semmiféle titulusa nincsen, legfőlegbb olykor szeliden megjegyzi felőle, hogy komisz paraszt. Pedig, amiként a győzelmes csatában nem a fenséges vagy kegyelmes hadvezérek ontják a vérüket, hanem a közlegény, akként az államfentartási harcban sem a titulus-keresőknek, hanem a népek, a magyar népek a munkája az irányadó.

Talán jó volna, ha a képviselőházból Szabó István parasztképviselő ur nem panasznál fel azt sérelem gyanánt, hogy a parasztot parasztnak nevezik. Hiszen mi felénk a paraszt annak hiszi, tudja, vallja magát és büszke arra, hogy ép ezen oknál fogva a nemzet testében ő az egyedüli független osztály.

Miután nyilvánvaló, hogy a népszokások egykori uri szokások voltak és később vétettek át a nép által; miután nyilvánvaló, hogy a nép még nemzeti viseletét is azért hagyja el, mert annak abbanhagyását az uraktól látja: valószerű, hogy a rangkórság még ő bele is beleüt, mint a dögvész a nyájba. Nemzeti érdek volna, hogy ha a rangkórságosságba is beleütne a dögvész.

Két párbaj.

Irtá: GÁNGOL ISTVÁN.

A vadászatnak vége volt s a társaság a közeli erdőslakba gyűlt össze. Előkerült a sokféle pompás elemózsia, meg a pincetok s vidám falatozás közben dicsekedett ki-ki a maga vadászsikereivel. Csak egyik Nimród volt hallgatag, egyik távolabbról jött vendég. Érdekes külsője, barna, izmos férfi volt, — sajátos, hogy éppen ő nem beszélt, holott legjobban dicsekedhetett volna, mert a zsákmány nagyrésze az ő fegyverténye volt. A kompánia egyrésze mi közelebbit sem tudott felőle, csak annyit, hogy bácskai birtokos, meg kitűnő lövő.

— Na Kálmán, miért vagy oly rosszkedvű? — szól hozzá a házigazda, a vadászat rendezője. — Inkább elmondhatnád a te érdekes házasságod történetét. Mi bizony, kedves urak — fordult a többiekhez — az asszonyt csak az epekedések és sóhajok hidján át vezethetjük hajlékunkba, e derék barátunk, mint vérbeli vadász, azt is a fegyvergolyóval szerezte meg.

E furcsa kijelentésre minden szem kíváncsian tekintett az érdekes férfira, ki az általános óhajnak engedve, így mondotta el házassága történetét:

Hat évvel ezelőtt élt Bécsben egy közönségseregbeli alezredes özvegye, May Frigyesné, szép leányával, Aliceval. Egy Treiber Alfréd nevű fiatal bécsi mérnök, aki a hölgyekkel rokonságban állott, gyakran jelent meg társaságukban színházakban és közhelyeken. A Kolowrat-Ring egyik kávéházában ez a mérnök megismerkedett valami Frankl nevű prägaival, aki mint százados szolgált az ulánusoknál.

Mikor már ismeretségük barátsággá fejlődött, a százados megkérte Treibert, hogy mutassa be Mayné asszonynak és leányának, amit Treiber szívesen meg is tett.

Frankl e látogatásait megújította s azok végre oly gyakoriakká váltak, hogy kétséges sem lehetett többé, mikép a szép Alice meghódította a szívet, noha formászerű nyilatkozatot még nem is tett. Alice anyja nem vette rossz néven Frankl viziteléseit, hiszen mint katonaa-ember özvegye, legszívesebben katonához adta volna a leányát, de meg észre is vette, hogy Alice kedveli a századost.

Egyik este Mayék az operába mentek s Frankl, kinek zártzéke volt, felvonás közben felment páholyukba. Ott előadta a hölgyeknek, hogy igen boldog, mert végérvényesen sikerült Bécsbe áthelyeztetni magát. A hölgyek ezt úgy érthették,

hogy ezek után a házasságnak mi sem fog utjában állani, gratuláltak is Franklnak a sikerhez s ő nemsokára távozott a páholyból, melyben Treiber is ott volt. Ez még távozóban fülébe sugta:

— Ön egy-két hó múlva boldog férj lesz...

Helye az első sor közepén a zenekar felett volt s ő látszóvót odatette az orchester barrierjére, annak jeléül, hogy helye el van foglalva. Távolléte alatt azonban egy nagy, magas, katonás külsője ember elfoglalta az ülést s a gukkert félre toltta. Frankl a legnagyobb udvariassággal szólította fel az ideget, hogy a helyet, melyet valószínűleg tévedésből foglalt el, engedje át, ez azonban gunyos mosollyal válaszolt s mikor Frankl kissé élesebb hangon figyelmeztette, a toakodó keztyűjével arcon legyintette.

A párbaj elkerülhetetlen volt, másnap reggel ment végbe a Prater egy elhagyottabb részében, a Krieauban. Frankl ellenfele valamikor szintén tiszt volt s notórius párbajozó hírében állott. Fenhéjázó modoru fickó volt s mielőtt ellenfelével kiállott volna, póffeszkedve, gunyosan odaszólt:

— Ifju ember, parblezu, tudja meg, hogy nagylelkű emberrel áll szemben; ne tekintse azonban a dolgot játéknak, melyik testrészedben kívánja e golyót vízontüdvözölni?

Toriszay

minta után fest és vegyileg tisztít!

Zalamegye elsőrendű vegyészeti ruhatisztító és műselyem-

ruha-festő intézete, ZALAEGRSZEK, Kisfaludy-utca 10. sz.

Az alsólendvai járási tanítók gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Folyó hó 27-én, kedden délelőtt tartotta az alsólendvai járás r. kath. tanítói köre tavaszi gyűlést Alsólendván, a r. kath. elemi iskolában Veér Lajos alsólakosi tanító elnöke alatt. A jegyzőkönyvet Horváth Jenő petesházai tanító vezette.

A gyűlésen a rendes tagok majdnem teljes számmal megjelentek és számos pártoló tag és vendég vett részt.

Veér elnök megnyitva a gyűlést, felolvasta a kört és a tanügyet érdeklő jelentését. Szólt a tanítói fizetésrendezésről, rámutatott a törvény hibáira, s azokra az elnökökre, mik a fizetésrendezésből különösen a fiatalabb tanítókra származnak. Jelentésében kegyeletes szavakkal emlékezett meg néhai Szalay István bántornyai plebános haláláról, ki a körnek hosszu időn át pártoló tagja és a vendédkéi iskolák egyházi tanfelügyelője volt. Veér elnök indítványára a gyűlés Szalay emléket jegyzőkönyvileg örökíti meg.

Ezután a múlt (őszi) gyűlés és a központi bizottság gyűlésének jegyzőkönyvét olvasták fel, majd elnök bemutatva a betegség miatt távol levő Tóth Pál hosszufalusi tanító levelét, melyben az alelnöki állásról való lemondását jelenti be. A gyűlés azonban a lemondás okait nem fogadta el s az általános szeretetnek örvendő, népszerű alelnököt egyhangulag újból megválasztották.

A dolgozatok felolvasása következett. Gasparics Endréné bántornyai és Tóth Ignác resznéki tanítók, "A testi nevelés és az iskola" című értekezéseiket olvasták fel. Gasparicsné szép nyelvezete, ügyes elrendezés és csoportosításával párosult, mindenre kiterjedő alaposága mellett is rövid dolgozatát osztatlan figyelemmel hallgatták, végül megéljenzették s jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak érte. — Tóth Ignác ugyane címen a testi nevelés történeti áttekintésével kapcsolatosan, a mai testi nevelésről monddott bírálatával mutatta ki a testi nevelés hiányának káros következményeit, és alapos tanulmányozásra való tanácsokat adott a helyes irány megtalálására.

Megéljenzették és jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak érte.

Preiningerné Halász Ilona muraszigeti tanítónő a közönséges tételekről tartott érdekes és tartalmas előadást, melyet mindvégig osztatlan figyelemmel hallgattak.

Bassa Iván bagonyai plebános olvasott fel ezután az igazi boldogságról, mely derült, humoros kidolgozásával s találó, talpraesett kifejezéssel általános tetszést szerzett, s midőn az igazi boldogságot az ellentéteknek szembeállításával ismertette, a komoly megilletődést kellette. Őszintén, szívből megéljenzették s megtapsolták a népszerű tanító-barát plebánost.

A pénzár megvizsgálása s öt új tag felvétele után Turza János lendvavásárhelyi tanító azt indítványozta, hogy a hamis munkakönyvvél Slavoniába menő 12 éven aluli tankötelesekkel szemben való eljárásra a vármegyei tanfelügyelőtól kérésnek tanácsot. Az indítványt a gyűlés az elnök, továbbá Ország Kálmán és Benkovics János tanítók hozzászólása után magáévá tette.

Végül megállapították, hogy a legközelebbi (őszi) gyűlést Adorjánfalván (Adrián) tartják, s ezzel a gyűlés véget ért. — Gyűlés után a tanítók a Ferenczy vendéglőben terített asztalokhoz ültek s a legjobb hangulatban szórakoztak el a késő estei órákig.

A Tatra-adriai autóverseny.

A versenyzők Alsólendván.

Tegnapelőtt a reggeli órákban eddig még nem élvezett látványosságban volt városunk közönségének része. Az Adria—tatrai automobil-verseny résztvevői 41 — szebbnél-sebber — autóval ekkor vonultak át városunkon, hova Varasd felől jöttek. A versenyzők reggel 5 órakor startoltak Zágrábban s az első gép kevéssel hét óra előtt ért Alsólendvára. Hét és nyolc óra között pár perces időközönként érkeztek meg a többiek is, úgy, hogy 8 óra 40 perckor az utolsó autó is átrobognott városunkon.

— Ha meg nem ölöm önt, — szólt nyugodtan Frankl, — úgy jobb lesz meghalnom.

— Jó, úgy hát a szivébe lővök, — hangzott el a hideg válasz.

S úgy történt. Frankl nem talált, míg ellene — aki különben Pitt lovagnak tituláltatta magát — a szívéből lövte keresztül. Nyomban halva maradt a szerencsétlen százados.

Kérdik ugyebár, hogy mikor jövök én is már a játéka? Egy kis türelmet uraim, azonnal végezik. Mayné asszony és Alice, mikor megtudták a párbaj gyászos kimenetelét, a kisasszony elájult, majd ideglázba esett, s midőn az orvosi tudomány, meg ifju fizikuma legyőzték a betegséget, anyjával délvidékre ment üdülni céljából. A fiatal mérnök Treiber pedig ügyei hozzánk a Bácskába szöli ottották, ahol a Ferenc-csatornán a zsilipépítésnél működött.

Pillanatil sem gondolok rá, hogy ecseteljem-e önöknek azt a vig, bohém életet, ami a vidékünkön divatos. Bor, cigány és menyecske, e hármas szimbólum összehoz ott boldog-boldogtalant.

Treiber sem vonhatta ki magát társaságunkból. Egy pezsgőzést közepette beszélte el részletesen a fentebbieket. A bácskai virtus ott ragyogott valamennyiünk arcán s egyiknek bohókás ötlete támadt. Azt a krakéler nemet úgy bácskaiasan kellene mőresre tanítani. Tetszett az ötlet, a pohárkák összecsendültek s többen is ajánlkoztak a mester szerepre: a párbajhőst megtanítani keztyűbe dudálni. Szó szavát követett s végre is sorhuzásnak kellett dönteni. A fátum rám esett. Ott nyomban becsületszóra kellett fogadni, hogy szembeállok a bécsivel s három hónap volt e célra kitűzve.

Ez időben Treiber levelet kapott az özevegőtől, hogy Alice teljesen felgyógyult s néhány nap

mulva visszatérnek Bécsbe.

Bár Hübele Balázs-módra ugrottam bele, a dolog mégis rendkívül kezdett izgatni. Egy nő, akit csak leirásból ismerek s akit megboszulandó, nekem szembe kell állnom egy hírhedt krakélerrel, szerfeltehetően, ujdonságserű volt. Mondhatom, az én bőséges, sürü bácskai vérem szinte kívánt egy kis birkózást, egy kis heccet. Dolgom amugy sem volt sok. A birtokomat kezelték a tisztjeim, magam csak ellenőriztem őket.

Szóval, Treiber magával vitt Bécsbe s bemutatott a családnál. A hatás frappáns volt, Alice az első pillanatban meghódította lobbanékony szívetem. Jövetelennek tulajdonképeni céljáról mitsem tudtak, így a lovaggal, vagy helyesebben kalózzal való találkozásomat nem is akadályozhatták volna meg. Erre pedig csakhamar meg volt az alkalom.

Látam többször egyik étteremben s megyőződtem róla, hogy nyomorult fickó, kíméletet nem érdemel. Mamiája a veszekedés. Eljártam hát egy lövő-csarnokba s tanultam célba löni. Otthon a vadászpartások közt addig is hírem volt, de hát biztolyval mégis másképp áll a dolog. Naponta két-három órán át lövöldöztem, mignem oly tökélyre vittem, hogy a levegőbe dobott pénzdarabot víz lépésről biztosan eltaláltam.

A családdal s Treiberrel gyakran látogattunk az operát. Egy est: Tell Vilmost adták, mintha a sors véletlenül játszott volna közbe, egyik zárt-székben Pitt lovagot pillantottam meg. Az első felvonás után pár percre elhagyta helyét. Elérkezettnek láttam az időt Szívem örületen kalimpált s én nem törődve a kérdő pillantásokkal, mit ismerőseim rám vetettek, rohantam az üres zárt-székbe. Leültem, visszanéztem a pánolyba, s látom Treiber kétségbeesett arcát, mint mondja el szán-

A versenyzők gróf Teleky László, gróf Andrassy Sándor, gróf Zichy Rezső és gróf Esterházy Lajos vezetésével, vasárnap reggel 5 órakor indultak el Budapestről. Az indulásnál megjelent József főherceg is. A tura 8 napig tart s az irány a következő: Budapest, Székesfehérvár, Keszthely, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Miholjac, Lipik, Károlyváros, Zengvár, Fiume, Károlyváros, Zágráb, Varasd, Csáktornya, Körmend, Szombathely, Kőszeg, Sopron, Pozsony, Nagyszombat, Pöstyén, Trencsen, Rózsafaegyháza, Poprád, Tátralomnic, Rozsnyó, Rimaszombat, Balassagyarmat, Vác, Budapest.

Úgy a kormány, mint a megyei hatóságok a legmesszebbmenő intézkedéseket foganasították, csak hogy a verseny lefolyása minél simább legyen. Az utakat, hidakat kijavították s ahány hivatalos közeg, a szolgabírótól az utkaparóig, az mind az akadályok elhárítására rendeltetett ki.

A versenyt, mint tudvalevő, a Királyi Magyar Automobil Klub rendezi. Minden versenyző korján ott láthattuk a club rövidített címét feltüntető karszalagot K. M. A. C. betűkkel. A versenyzőknek rengeteg nézőjük akadt s ahány autó elrobogott, mind kapott egy-egy harsány eljénte-t a mindkét utca-sort s az ablakokat, boltajtókat sűrűn ellepő közönségtől s a templomtéren sorfalat álló diákseregütl. Ezenkívül minden autót a városba való megérkezésekor a Szentháromsághegyről egy-egy viharágyu-lövés s a várból kürtös üdvözölt. Kijutott — különösen a hölgy-versenyzőknek — a virágból is bőven.

Ami igazán nem vártunk, városunk közönsége szépen kitétt magáért. A szives fogadtatás jelűl a házakat fellobogózták, némelyeket — mint pl. Fuss F. Nándor orsz. képviselőnk háza — pedig szépen fel is díszítették. A község azonban hü maradt önmagához: az utcáit még a versenyzők kedvéért sem öntöztette fel. És az utca poros maradt és az autók akkora porfelleget vertek fel, hogy alig láttunk tőle. Miért

dékomat a hölgyeknek. Még látom, hogy Alice elsápad s könyörgőleg nyújtja felém a kezeit. Treiber felugrik helyéről. E pillanatban a krakéler érkezett vissza. Bamba majomképpel, felhúzott ajakkal nyafog felém. Kéri a helyet. Én vissza makogok valamit. Arca megváltozik, főlényes, gunyos álarcot ölt s most máh ridegen felszólít a szólye elhagyására. Én keztyűmmel az arcába csapok. A botrány kész. Odadobom névjegyetem s azután távozom. Másnap a segítők pontosan megjelentek. Én Treibert s ennek egyik kollégáját kértem fel.

Pisztolypárbajban állapodtak meg, szigorú feltételekkel.

Mikor felálltunk, a főlénye, biztos keze, biztos szemu tudatában fűtyörész ellenfelem elé állt.

— Mondja, lovag Pitt, tudja, hogy én nem játszom önnel? Mondja csak, melyik testrészen kívánja e golyót viszontlátni? Mert én nagylelkű vagyok, miat ön volt Frankllal szemben ...

Halászápadt lett.

— Majd meglátjuk, nem lesz-e ön egy második Frankl? — dadogta.

— No, majd meglátjuk, én mindenesetre a szívéig igyekszem átlöni, amint ön tette Frankllal.

E szavak, úgy látszik, ingadozóvá tették, ujjai remegtek, nem talált. Én pedig lelöttem, mint egy kutyt, a golyó a mellébe furdott, — így bosszultam meg Frankl százados halálát s menttettem meg Bécsét egy gaffizkótól.

... Minek folytassam, önök már gondolhatják, mi lett a finale? Mikor Mayékát felkerestem, Alice már mindent tudott. Hangtalanul, sirva borult a keblemre ...

Hat hónap mulva pedig olyan helyre bácskai menyecske lett belőle, hogy fátával kellett volna keresni a párját ...

történt így? Nem tudjuk, csak sejtjük. Sejtjük, hogy azért, hogy a versenyzők, akik elvégre naponként vagy öt tucát közösen is átvonulnak, a sok között ráismerjenek — Alsőlendvára. S ha ez volt a cél, legyünk nyugodtak, ezt elértük. Ránk ismerhettek.

Esetek.

— Állandó rovat. —

A mindig új kalap. — A megszokás hatalma. — A szárazokott ember. — Egy kis félreírás. — A megbízható szálloda.

Ez a kis história itt történt Alsőlendván, nem is olyan régen, a Központi kávéházban. Két fiatalember könyököl az egyik asztalnál és fagylatot ennének, ha lenne. De fagylat, az csak vasárnap lesz, s az én két emberem már olyan régen ott ül a kávéházban, mintha a vasárnapot akarnák megvárni. Közben beszélgetnek:

- Furcsa, nagyon furcsa...
- Micsoda?
- Hogy te mindig ilyen elegáns vagy, én meg mindig milyen „sóher.” Pedig mind a ketten körülbelül egyformán keresünk. Nekem sincsenek költségesebb passzióim, mint neked, mégis te olyan vagy mellettem, mint egy dendi.
- Hja, kedves barátom, — felel csöndesen a másik — nagyon egyszerű a dolog. Én kímélem a ruháimat.
- Még pedig?...
- Nézd meg például ezt a kalapot. Szép?
- Szép...
- Na látod. Pedig már négy éves.
- Ne mondd...
- De mondom. Négy éves, csakhogy kíméltém. Háromszor tettem bele új bélést, négy-szer vasaltattam, tavaly új szalagot tettem rá, az idén pedig... az idén pedig kicsérletem a Lenaricsnál egy egészen új kalappal!

*
A szárazokottság már nem egyszer produktált józsi eseteket. Ilyen egy józsi eset az, amit itt megörökíteni akarok.
Van a helybeli polgári iskolának egy növénydeke, kinek apja a közelben lakik s kereskedő. Űzlete van, de van egy társa is, akivel együtt vezetik az üzletet. A fiu nem tartozik a jó tanuló közé, ugyannyira, hogy a minap két tantárgyból meg is intették. Az intőt az apa kapta kézhez, hogy arra, alul, „Az apa neve” alatt hagyott üres vonalra írja alá a nevét. S a kereskedő — aki, mellesleg megjegyezve, nagyon szárazokott ember s aki hozzá van szokva, hogy minden aláírásnál a firma teljes címét használja — mielőtt az intőt visszaküldte volna, lelkiismeretesen aláírta. De átkozott szárazokottság! Ahelyett, hogy csak a maga nevét írta volna alá, odairta az egész firmát, úgy hogy az intőről ez volt olvasható:

Asz apa neve:
Spitzberger és Társa.

*
Ez is egy szárazokott ural történt. A szárazokott ural találkozik egy nőismerőse. Beszélgetnek. Mindenről. Szóba jön az is, hogy a szárazokott ur olyan árván áll a világban, mint az egymagában feltartott kisujjam.

A hölgy részvételles hangon kérdezi:
— Mióta is övezgy, kegyed?
Mire a kérdezett teljes rezignációval, de teljes szárazokottsággal is ráfeleli:
— Amióta szegény feleségem meghalt...

*
Földi léleknek csak ritkán jut ki olyan parádés fogadtatás, amilyenben dr. Nábráczky Béla alsőlendvai fiatal fiskális részessült tegnappal az autóverseny alkalmával Baksán. Nábráczky tegnappal reggel — valami hivatalos ügyben — Baksára autózott s körülbelül ugyanakkor ért a községbe, mikor a versenyzők. Két diadalpáru. Rákóczi-mars. Zászlók alatt kivonult gyermek-sereg. Mikor a község megpillantja a közeledő gépkocsit, abban a hiszben, hogy az is a versenyzők közül való, harsány „éljen”-ben tör ki s csak egy repül a sok virág, bokréta. Nábráczky megállította a gépet és alig gyöz mentgetőzni:
— De hölgyeim, ... de uraim ...
Újabb bokréta-ostrom, virág-eső. A mentetőzést elnyomja a Rákóczi-mars s a harsány

éljenek artikulálan hangja. S mit tehet egyebet Nábráczky? Nem magyaráz tovább, hanem nagy sietve tovább száguld dologai után ...

Állítólag Lendván történt.

Egy utazó szállott meg a nagyvendéglőben s este, felmen a szobájába, az ajtó elé kitette a cipőt, aztán lefeküdt. Reggel amint felkelt, a cipőt éppen olyan porosan, piszkosan találta, mint ahogy este odatette. Az utazó haragosan szólt a szálloda tulajdonosának:

— Nézze csak, Mady ur, tegnap este kivettem a cipőmet és hozzá se nyultak.
— Látja, — szölt nem csekély büszkeséggel a jőzsi humoráról ismeretes Mady — ilyen a mi szállodánk személyzete. Biztosíthatom róla, hogy ha az aranyőrjélt, meg a briliánsgyűrűjét kitette volna az ajtó elé, ahhoz se nyult volna hozzá senki! ...

Gyűjtötte: MIKI

HIREK.

— **A hivatalos lapból.** A király Saáry József muraszombati kir. járásbírónak az itélőtáblai bírói címet és jellegét adományozta.

— **Egyházi kitüntetés.** A király a vallás-és közoktatásiügyi miniszter előterjesztésére Imrey Ferenc kisszabadkai alesperes-plebánosnak a Boldogságos Szűzről nevezett gothói címzettségű adományozta.

— **A csáktornyai főrabbi temetése.** — Schwartz Jakab csáktornyai főrabbi temetése f. hó 25-én, vasárnap impozáns módon, a résztvevők fényes megnyilatkozása mellett folyt le. A kopsorsó a templomban, az oltár előtt volt elhelyezve. A templom délután 2 órára zsúfolásig megtelt gyászoló közönséggel. Jelen volt a városi hatóság, bíróság, tantestületek, hivatalok és egyesületek küldöttei. A kántor gyásznéke után dr. Neumann Ede nagykanizsai főrabbi mondott szép beszédet, majd dr. Ernst Ignác varasdi rabbi beszélt nagyhatásuan. Ezután az elhunyt fiait kivitték a kopsorsót a gyászkozsira s megindult a gyászmanet óriási közönsége. A gyászkocsi előtt fekete párnán az elhunytak öfelségétől most évben kapott koronás arany érdemkeresztjét vitték. A temető szertartássterében dr. Wiener Márk községi rabbi, az elhunytak veje, a sírnál pedig dr. Schwartz Mór győri főrabbi, az elhunyt fia mondatk beszédeket. Végül dr. Wolfhárt Béla csáktornyai ügyvéd a volt tanítványok nevében beszélt szívhez szólóan, dr. Rudolfler Antal alsőlendvai rabbi pedig imát mondott.

— **Halálozás.** Havlicskáné szül. Profeld Jozefin máj. hó 29-én 74 éves korában elhunyt Lentiben.

— **Az autóversenyzők fogadtatása Zalabaksán.** Járásunkbeli Zalabaksán, mint ottani tudóstónk írja, tegnappal reggel 7 óra 3 perckor rohogott át az első verseny-automobil, Alsőlendva felől. A község lakossága méltó ünnepléssel fogadta a versenyzőket. Koller Nándor körjegyző, Kiss Károly igazgató-tanító, Sebestyen Janka tanítónő és Kósa István kezdeményezésére két szép diszkapu várta az érkezőket, egy az állami iskola s egy a Kósa-féle kocsmák előtt. Az iskola előtt álló diszkapunál, kezükben virágcsokorral és zászlókkal álltak Baksa hölgyei, a község vezetőisége és a tanítók élén az iskolásgyermekek. Mindegyik autót kapott egy bokrétát s egy csomó virágot, sőt némelyik meg is állt, hogy átvehesse a virágokat. A fogadtatás fényét nagyban emelte az is, hogy az autózókat a diszkapunál, a község élén zenekar várta, mely mind a 41 autót a Rákóczi-induló hangjaival üdvözölte.

— **Ünnepelt tanító.** Vértess Sándor urdombi állami ig. tanító immár negyven év óta működik a népoktatás terén. Ez alkalomból Vértess tiszteletére szerdán a muraszombati járás tanítói kara szép ünnepélyt rendezett, melyen megjelent Kulliszyék y Ernő kir. tanácsos, Vasmegye tanfelügyelője is.

— **Felsőboly leányiskola Nagykanizsán.** Az államsegéllyel szervezendő felsőbb leányiskolát szeptember elséjére megnyitják Nagykanizsán. A 24 ezer koronára rugó felszerelést már elküldték Nagykanizsára s a megnyitást elrendelő leirat is nemsokára leérkezik.

— **A főállatorvos városunkban.** Zalavárnegye törvényhatósági főállatorvosa, Au. usztáni Gyula, tegnap városunkban időzött. A főállatorvos délelőt vizsgálatot tartott a mérszázékekben és a mentészetben, a városházán megvizsgálta a marhalevel-kezelést, s délután elhagyta városunkat.

— **„Két zalai iskola.”** E címen a „Világ” tegnap számában hosszabb cikket közöl vármegyénk s járásunk tanügyéről. Ebben a cikkben, megemlékezvén a bántornyai r. k. iskolának jápunkban is többször szelözetett állapotáról, a többek között ezeket mondja:

„Az egyik iskola, amelyről szólni akarunk, a bántornyai iskola. Bántorna a megyének alsőlendvai járásában van és a járásnak legnagyobb iskolája. Nemcsak a bántornyai gyermekek járnak azonban ebbe az iskolába, hanem Zorkóháza, Lendvanyires és Lendvaerdő községek gyermekei is. Az iskolához tartozó községekben összesen 614 tanköteles gyermek volt a múlt évben. Ezek közül 600 be is jár az iskolába. Ez nagyon örvendetes eredmény volna, ha a 600 tanköteles gyermek a tantermekben elhelyezést is nyerene. De nem nyer, mert nincs hely. A bántornyai iskolánál hat tanerő van alkalmazva, az ódon dűledező iskolában azonban csak négy tanterem van. Négy tanerő ebben a négy teremben tanít, az ötödik az iskola-épületnek egy kis, egyablakos szobájában húzódik meg. A hatodik tanerő számára pedig egy, az istállóval egy fedél alatt álló parasztszobát bérelt ki a község. Hogy ilyen körülmények között a tanítás nem lehet nagyon eredményes, azt bővebb magyarázat nélkül is belátja mindenki. A különös csak az, hogy ebbe az amugy is túlszűfolt iskolába kell járnia Lendvanyires községből 76 tankötelesnek és Lendvaerdő községből 65 gyermeknek.

A bántornyai iskola szomorú magyar regényének külön fejezete az, hogy miért jár be a három kilométernél is távolabb fekvő Zorkóházáról 116 gyermek szintén Bántornyára. Száztizennhat gyermek érdekében már fel lehetne, sőt fel kellene állítani egy-egy tanerő népiskolát. És a község tényleg már évek óta minden lehetőt megtesz azért, hogy önálló iskolát létesítsen a községben. Már hozott is erre vonatkozólag határozatot a község képviselőtestülete, azonban a bántornyai plebános és a veszprémi püspök meglebbeztek ezt a határozatot.

Ennek a felebbezésnek érdekes indítói voltak. Zorkóháza községnek ugyanis már régóta van vagyonja — nyolc hoid föld — a községi iskola céljaira. Ezt a földet az 1897. évi tagosítás alkalmával a zorkóházai római katolikus tanító nevére írták át Miután azonban Zorkóházán nem volt hosszú ideig tanító, az illetékes bántornyai plebános magának tekintette és évi 20 koronáért adta bérbé egy bántornyai asszonynak. Most a zorkóházai képviselőtestület végre elhatározta, hogy mégis felépíti az iskoláját. Visszakövetelte a telket a bántornyai plebánostól és a vármegye közigazgatási bizottsága meg is ítélte neki a földet. A plebános azonban — természetesen — meglebbezte a határozatot és most Zorkóházán szivszorongva várják a miniszter döntését.

Eddig a „Világ” cikke. Igazán kíváncsian várjuk, hogy akad-e valaki, aki megtudja cáfolni...

— **Sertészvész Hármasmalomban.** A városunkhoz tartozó Hármasmalomban kiütött a sertészvész. Eddig nyolc állaton konstátáltak a betegségét, melyek el is hullottak. A veszedelem közeledésére való tekintettel a hatóság városunkban a heti sertéscipacot bizonytalan időre lezáratta s a múlt hét óta a kanász sem hajt ki. Szóval, jó lesz a sertésekre vigyázni!

— **Megy az utkövezés.** A Szentjános-utcában április eleje óta folyó utkövezési munkálatokkal gyorsan haladnak előre. Egy nagy területen már teljesen elkészült a kövezéssel az a negyven munkás, kik a nehéz munkát végzik, s ma holnap már beérnek munkájukkal a város belső részébe. Mint halljuk, még a nyár folyamán befejezik a kövezést, s akkor a kis, 2800 lakosú Alsőlendva ismét gazdagabb lesz egy olyan valamivel, amivel kevés hasonló városka dicsekedne ik

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** Zalavármegyének múlt évben a bérkocsi iparról alkotott szabályrendeletét a m. kir. kereskedelmi miniszter jóváhagyta és így a szabályrendelet 1913. év május 25-én már életbe is lépett. — A szabályrendeletnek Alsőlendvára vonatkozó főbb pontjait legközelebbi számunkban közölni fogjuk.

— A „Hungaria“ személyzetének mulatsága. Mint említettük, a helybeli Hungaria ernyőgyár személyzete a közeli napokban mulatságot rendez. A mulatság — amint a most készülő meghívó mutatja — mához egy hétre, f. hó 8-án lesz a Blau-féle vasuti vendéglő kerteliségeiben. Bár a belépti-díj igen csekély (személyjegy 1 K, családjegye 2 K 50 fillér), a minél nagyobb sikerre törekvő, agilis rendezőség több olyan szórakozást szerez a közönségnek, hogy azok is kellemeden fogják tölteni az idejüket, akik „még“ vagy „már“ nem híve Terpszichore istennőknek. Többek között lesz tombola 30 szép és értékes nyeremmel, lesz kugliverseny 3 nyeremmel, lesz világposta, melynek szerencsés nyertő — aki a legtöbb képeslapot kapja s aki a legtöbbet eladja — egy-egy díszes ajándékban részesül, s azonfelül a jubazár egész délután nyitva lesz. A szebbnél-szebb nyeregmentárgyak a helybeli Freyer és Arnstern üzletek kirakataiban vannak kiállítva. A délután fel 4 órakor kezdődő, ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben sikeresnek ígérkező mulatság tiszta jóvedelme jótékony célra — az ernyőgyár személyzetének önképzés és önszégelyező egyesületé javára — lesz fordítva, ezért felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

— Nem fürdünk az idén?! A Fekete-éren építő nyári fürdőnek, ha nem tévedünk, a pályázati hirdetésnyit szerint május 1-ére készen kellett volna lenni, de a fürdő még június 1-ére sem lett készen, sőt — ha újból nem tévedünk — még július elsejére sem lesz készen. A fürdő építése ugyanis már jóidő óta szünetel, holott még rengeteg munka van hátra a teljes elkészülésig. Úgy halljuk, hogy a kabinok elkészítésére még a pályázat sincs kiírva. Pedig a fürdőszezon rohamosan közeledik. Ilyenformán hát nem fürdünk az idén.

— Madarak napja Kutfujen. A közeli Kutfje közönsége vasárnap tartották meg a szokásos madarak napját. Pahocsa Imre iskolászéki alelnök délután 2 órára az iskola helyiségebe összehívta a község lakosságát, nagyját, apráját, kiknek Császár Karolin tanítónő tartott igen tartalmas, könnyen megérthető előadást a madarak hasznosságáról s a madárvédelemről. Az előadást a nagyszámu hallgatóság lelkesen megfigyelte, az iskolászéki alelnök pedig köszönetet mondott érte a szíves előadónak.

— Miniszteri biztosok az iskolákban. A javaslat szerint, amely kiegészítése az elemi iskolai oktatás ingyenességéről szóló törvénynek, az elemi népiskola hatodik osztályának záróvizsgájához a vallás- és közoktatásügyi miniszter külön megbízott iskolafelügyelőt (miniszteri biztost) küldi ki. E záróvizsga az illetékes iskolafelügyelő által megállapított napon (április, máj, és június hónapban) a többi osztályok évi vizsgájával ekklónitve tartandó meg. Végbizonyítványt csak az kaphat, aki az elemi népiskola hatodik osztályából a záróvizsgát sikerrel leteszi. A záróvizsga, valamint a végbizonyítvány érvényéhez az iskolafelügyelő aláírása is szükséges. A törvény 1914. januárjában lép hatályba.

— Fegyver a gyermek kezében. A közeli Muraszardahelyen a minap majdnem végzetes szerencsétlenség történt. Völgyi János 12 éves és Barbalics Mihály 14 éves fiuk valahonnan egy revolvert szereztek, azt megtöltötték s kihívták a mezőre magukkal Major Victor 12 éves fiut, hogy hárman majd madarakat lönek. A lövöldözés azonban balul végződött, mert egy eltévedt golyó Major Victort találta s súlyosan megsebesítette. Az esetről jelentést tettek a kir. járásbírósnak.

— Piaci árak rendezése. A földművelésügyi miniszteriumban nagyarányu akció indult meg a piaci árak országos rendezése érdekében. E mozgalom előkészületei ugyan tetemes időt és fáradságot fognak igénybe venni, mindenesetre azonban azzal az eredménnyel járnak majd, amit mindenki óhaját ebben az országban, hogy tudniillik a piaci árak megrendszábazlyoztassanak s a fogyasztó közönség ne legyen kitéve a termelők részéről a kiuzsorátatlanság. A miniszter a cél érdekében piaci hirszolgálatot szervezett, amelynek keretében kerteszeti tudósítói tisztségre adott megbízásokat. A kerteszeti tudósítók kötelessége meghatározott napokon a piaci árakról az arra a célra szolgáló ivenek a miniszteriumba jelentést tenni, elemi csapásokról távirati tudósítást adni. A miniszter a jelentések összegzése alapján fogja a piaci árak rendezését végrehajtani.

— A tartalékosok szabadságolása. A katonai hivatalos lap közli: A király legfelsőbb rendelettel intézkedett az 1902—1905. évi korszaltaly tartalékosainak és póttartalékosainak szabadságjárásáról. A legregyebb korosztálybeli tartalékosokról és póttartalékosokról van szó tehát, akik annak idején Boszniában, Hercegovinában és Dalmáciában létszám kiegészítésére hivattak be. A rendelkezés kimondja, hogy a szabadságolás fokozatosan fog végbemeni, kapcsolatban az ifjabb tartalékosok behívásával, kik amazokat pótolni fogják. Szóval, mihelyt az ifjabb korosztálybelieket behívják s azok csapatásteikhez bevonulnak, szabadságra mennek a régi korosztálybeliek.

— A régi százkoronás bankók bevonása. A most forgalomban levő, 1910. január hó 2-áról keltezett százkoronás bankjegyek f. é. június 2-ától kezdődőleg bevonatnak. A bevonások végső határideje 1915. év május 31-ike.

— Honvédtúrség Nagykánizsán. Nagykánizsa város mozgalom indított, hogy a most szervezett honvédtúrségtől önéki is jusson. A mozgalmat maga Vécsey Zsigmond polgármester vezeti, aki már ez ügyben megkezdte a tárgyalásokat a honvédelmi miniszteriummal; azt hiszik, Nagykánizsa város ez irányu mozgalma sikerre vezet, nem úgy, mint Alsólendvának az a mozgalma, hogy katonaságot kapjon.

— A magyar nyelv keréketörése. — A rohischi Bauer-zsálloda szép képes levelező lapon hirdeti önmagát néhány nyelven. Ezek között magyarul is. Az igyekezet dicsérendő, sőt jó néven vesszük, ha magyarul is igyekezik beszélni, ha győngén is, — ámbár neki is érdeke. Csak a határszelen van, Petánc mellett. Tehát minden rendben van. De igen különös, hogy nem talált a határszelen egy eméret, aki őt-hat szót tisztességesen le tudjon írni magyarul. A szálló ilyen ekesen hirdeti magát: „Bauer Zsálloda Dependancé „villa Toni“ A gyógybark közelébe közvetlen. A gyógykúth mellet centes (talán: *cendes*) és portmentes 40 elegans Szóba 2 Kr.-tól-feljebb. Teljes ellátás (Pension) 8 Kr.-tól-feljebb. Legjobb Étterm és Cávéház. A Villa Toni ba lako vendégek szene és gyógytaksa mentesek.“

— Elégett gyermek. Halálos szerencsétlenség okozott hétfőn az ivándi majornban a gyufa a gyermek kezében. Nagy János munkás feleségével a földekre ment dolgozni, 5 éves Etelka leányát pedig bezárta a szobába. A gyerek valahogy gyufát szerzett és azzal játszadozott. Egy eldobott gyufatöltőt a ruhája lángot fogott és csakhamar lángbaborította a kis leányt. Mire a szülők hazacértek, már csak a gyermek megszenesedett holttestét találták a lakásban. A vizsgálat megindult, hogy a szerencsétlenségtől kitérhel a felelősség.

— Jön a kolerabiztos! A belügyminiszter rendeletben figyelmezteti Zalavármegyét, hogy komolyan készüljön, hozza rendbe a köztisztasági viszonyokat, mert pár héten belül megkezdí útját a miniszteri kolerabiztos, aki megvizsgálja, megtartották-e a hatóságok az utasításokat, mert nagy veszedelem előtt áll az ország. A belügyminiszter most fölújítja az 1911. évi ápríus hó 27-én kelt kolerarendeletet összes intézkedéseivel együtt, mely nagyon szigoru ellenőrzést tesz feladatává a hatóságoknak.

— Fogházbüntetésre ítélt lelkész. A szombathelyi kir. törvénszék a minap vonta felelősségre Kaltenecker Károly lödösi plebánost és gazdaasszonyát, Szép Erzsébetet, akik ellen az volt a vád, hogy a gyermekmenhelyről házimumkára magukhoz vett Schön Stefánia 14 éves leányt folyton ütötték, verték és éhezették. A lelkészt és gazdaasszonyát súlyos testi sértésért 3—3 havi fogházra ítélte a törvénszék.

— A „Vasárnapi Újság“ május hó 25-iki száma nagyon szép és érdekes kepeket közöl Ada-Kalé szigetéről, a pozsonyi ghetto egéséről, a svéd-magyar football-mérkőzésről, a maki gazdák nagy kocsiversenyéről, a Király-színház bécsi vendégjátékáról, a készülő Panama-csatornáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay E. regénye, Pásztor Árpád, Lenkei Henrik és Farkas I. versei, Szöllösi Zsigmond novellája s egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: aktuális arcképek, képek a Bachkorszakbeli hivatalnokai egyenruhákról s a rendes heti rovatok, Irodalom és művészet, sakkjáték stb.

A „Vasárnapi Újság“ előfizetési ára negyederre öt korona, a „Világkronika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanínt megrendelhető a „Képes Neplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, feltéve 2 korona 40 fill.

— Leszállították a katonák zsoldját. A katonák zsoldját a múlt héttől kezdve az egész

monarchiában leszállították, úgy, hogy az örvezető 24 fillér helyett csak 20 fillért, a káplár 36 fillér helyett csak 30 fillért, a szakaszvezető pedig 50 fillér helyett csak 45 fillért kap havonta. Nagy a szomorúság emiatt most a kaszárnyákban.

— Tüz a templomban. Urnapján zsufolva volt a sümegi templom hívőkkel. Mibe közben az egyik fehérruhás leány, Szakmári Mari fátyola a kezében tartott égő gyertyától meggyuladt és tüzet fogott a leányka ruhája és a haja is. Mire a nagy zürzavarban letépték a leány testéről az égő ruhát, addigra súlyos égési sebeket szenvedett s a haja is leégett.

— A csecsemő fejlődésében legveszedelmesebb kor az elválasztás időszaka, mert ha a táplálkozásban ekkor hibát követnek el, béluhurut emésztí a gyermeket. Az orvosvilág manapság a Phosphatine Faliere gyermekétápszert ismeri el a legkitünőbb folyó gyermekétápanyagoknak, amelyről egyetlen szülőnek sem szabad megfeledkeznie akkor, amikor a gyermek elválasztását eszközli. Egy nagy doboz, — mely elegendő 3 hétre, — 3 korona 80 fillér. Főraktár Zoltán Béla gyógy-szertára Budapest, V. Szabadság-tér.

— Öngyilkos huszár. Szóka János zalaezerszegi közhuszár a Jákom-utcában levő tiszti étkezdében mellbélőtte magát. Mire a szakácsnő berohant hozzá, halott volt. Tettkének okát nem tudják.

— Tüz. Nagypalánin f. hó 25-én az iskola épületének padlásfeljárója az alatta álló, fűtött kemencétől meggyuladt s elégett. A kár nem sok.

A tinta.*)

Hahó, ébredj fel, döng az ég az égen,
Hahó, ébredj fel, a kürtő csahol,
Száz palota megrengve sikolt: „Végem!“
Száz zsarnokbilibes roppan valahol!

Ma tintámon a jövő szárnya rebben,
Hova ragadsz büszke, szürke folyam?
Elfúl a haragszó sebes lépteidben,
Templomok dölnek s megfulnak sokan.

Hahó, révész, vitorlánc, nézd, mi duzzadt,
Előre bátran, zeng a föld, az ég,
Jelünk a lélek, bátor Kolumbuszhad,
Tiéd a jövő és a messzeség.

Fülebbe zugod égi dithirambod,
Te szürke tinta, isteni zene,
Száz ezer agyra fested rózsahangod
És mintha a dicszázló intene!

Benedd tükrözik a jövő, az élet,
Az erő, a világ, az emberár,
Isten sirja, templomok romja, égett
Szívek reménye, tintaóceán!

S ha mint a zápor, kergetvén s kergetve,
Csurránva omlasz, tintazuhatag,
A selyemágyba, szmirnaszönyegekre,
Hol a jólét bársonylénye kacag:

Kiáltsd be az eldugaszolt fülekbe:
Tudatra ébredt a tintapatak,
Nem lábatokat mossa, hanem zengve
Egy új világba tör véres utat!

Dr. KANIZSA ISTVÁN.

* Mutatvány szerzőnek „Mert járt az igazság“ című most megjelent versekönyvéből. Megrendelhető a szerzőnél, Nagykánizsán.

GAZDÁK ROVATA.

A háziynul értékesítése.

A háziynul tenyésztése hogy általánosabbá váljék, mindenekelőtt szükséges, hogy könnyen s biztosan tudja minden tenyésztő nyulait értékesíteni. Ha ezen feltétel nincs meg, úgy a tenyésztő száma nem szaporodni, de folyton apadni fog.

A legáltalánosabb s mondhatnók legjobb módja az értékesítésnek most a tenyésztanyagként való eladás. A folytonos buzdítás folytán mindig többen és többen próbálkoznak meg a nyul-tenyésztéssel s így a háziynulak keresettek lettek

ugy, hogy ez az értékesítési mód elég biztos és könnyű; de egyuttal a leghasznosabb is, mert a fajtiszta anyagért igen nagy árakat adnak.

Eljön azonban hamarosan az az idő, mikor az értékesítésnek ezen módja már nem lesz lehetséges. Ezen pedig azért, mert mindig több s több tenyésztőnek lesznek fajtiszta nyulai, mindenki községében szerezheti be anyagát s így egy tenyésztőre kisebb eladási terület fog esni. Szóval „sok lesz az eszmők és kevés a foka.”

Más értékesítési módról kell tehát gondoskodni, mert így hamarosan visszaesés következik be a nyulatenyésztésnél.

Ez az értékesítési mód pedig a háziynulnak husként, mézártszerekben való értékesítése. Hisz a háziynulenyésztésnek a tulajdonképpeni célja ugyanis ez, tudniillik, hogy olesó s jó hussal lássuk el a szegényebb munkásnépet. S hogy ezt az értékesítési módot megteremthessük, szükséges, hogy a közönség jórészt a nyulustól való idegenkedését, ellenszenvét megtörjük.

Első teendőnk, hogy a nyul életére vonatkozó, a nép körében nagy mértékben elterjedt téves nézeteket, hiedelmeket eloszlassuk. Ilyen pl. az is, hogy a háziynul a patkánnyal is párosodik. Sok ember ezért irtózik a nyulustól. Pedig hogy ez milyen oktalanság, erről kár egy szót is szólani. A tény az, hogy a külön fajú állatok egymástól idegenkednek, s egymással nem párosznak.

A háziynul húsát nem minden gazdasszony tudja jól elkészíteni. Pedig a kellő elkészítés sok hatással van az ételek élvezhetőségére. A legjobb, legízesebb hús, ha nem készítik el természetének megfelelően, izetlen, élvezhetetlenül lesz. Viszont a kevésbé ízletesebb hús kellő elkészítéssel kitünően élvezhetővé válik.

Gondoskodjunk tehát arról, hogy a közönség a háziynul húsának elkészítési módjával megismerkedjék, aztán pedig legfontosabb teendő az, hogy állandóan s nagyobb mennyiségben tartunk nyulhúst eladásra készen. Ha valahol több nagytenyésztő van, kik tehát nagyobb mennyiség felett rendelkeznek, keresnek egy mézártsót (azt hiszem, mindenütt akad), ki először próbáképen elvállalja a kimérést. Ebben az esetben megfelelő reklámról is kell gondoskodni, hogy mindenki tudomást vehessen az eladásról. Az ár persze mérsékelt legyen. Azt hiszem, sikerülni fog a közönség vételekedvét felkölteni, s ha az első próba sikerült, állandósítani lehet a kimérést. Így is nagyon szép haszna lesz a tenyésztőnek.

Ha állandó vevő lesz a husra, úgy a kisebb számu anyaggal rendelkező tenyésztők is könnyen értékesíthetik nyulaikat. A mézártsónak élve adják át a nyulakat, ki különként meghatározott árt fizet érte. Csak az első lépés lesz nehéz, megtörni a közönség ellenszenvét a nyulhús iránt.

Versenyárgyalási hirdetemény.

Alulírott iskolaszék a belsősárdi községi elemi iskola céljaira szolgáló, egy tantermet és egy 2 szoba, kamra és könyvházból álló tanítói lakást képező

iskolaépület építési munkálatainak

biztosítása céljából versenyárgyalást hirdet.

Az írásbeli zárt ajánlatok f. évi június 14-én d. u. 5 óráig az elnöknel közvetlenül, vagy posta útján beadandók. Az írásbeli zárt ajánlatok a f. évi június hó 15-én délután 3 órakor Belsőárd községben, a községbíró házában tartandó nyilvános szóbeli versenyárgyalás befejezte után lesznek felbontva.

Az ajánlat az előírt ajánlati mintá felhasználásával teendő; az ajánlati egységárak és végösszegek betűkkel is irandók.

Az ajánlati összeg 5%-a bánatpénzül az írásbeli ajánlattal együtt az elnöknek adandó.

A szóbeli versenyárgyaláson csak azok vehetnek részt, akik a bánatpénzt letették.

A törvényes képesítéssel nem bírók megbízottakat kötelesek megnevezni.

Az elfogadott ajánlati összeg 10%-a mint bánatpénz 1 évig visszatartatik.

Az építkezés oly időben kezdendő meg és oly munkaerővel folytatandó, hogy az épületet a tanítás szeptember 1-én megkezdhető legyen.

Minden heti késedelemért 50 korona bírság fizetendő.

A tervek, költségvetések és szerződési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rédcisen, 1913. évi május 27-én.

Az iskolaszék.

Alsólendván, a Főuton levő Balkányi Ernő féle ház emeletén egy 2 szobás

udvari lakás

az összes mellékhelyiségekkel együtt június 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanott.

Szőlősgazdák figyelmébe

ajánlom nagy raktáramat réz- és fa-permetezőzkben és mindenféle permetező-részekben.

Sipes Lajos épületbádogos
ALSÓLENDVA. 15-7

Kirándulásokhoz

ajánl legolcsóbb árban
aluminium zsebivópoharat
és papírszalvétát
Balkányi Ernő papírkeresk. Alsólendva.

Takács Ferenc

asztalos ALSÓLENDVÁN.
Ajánlja nagy raktárát mindennemű
temetkezési cikkekben.

Nagy választék 24-17
kész koporsókban,
szemfedél, sirkoszoruk, koszorúszalagok, mirtuszcsokrok, fejkoszoruk, fátyolok, halotti ruhák, cipők, harisnyákban stb. Koporsódíszek és szalagbetűk legnagyobb raktára.
Mérsékelt, legolcsóbb árak!

Eladó lakóház és kert.

Alsó-utca 185. számú HÁZ udvarral és a hozzá tartozó kerttel együtt szabad kézből ELADÓ. Bővebbet Horváth Ferencné sz. Tuboly Rózánál.

Megjelent Megjelent
A NYÁRI (MÁJUSI)

VASUTI MENETREND

és 50 fillérért kapható
Balkányinál Alsólendván.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a
KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhögés rekedtség, hurut, elayálkásodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerárában. *—29

Pacolin
Pacocreolin-PEARSON.
Egy erős hatású fertőtlenítőszer, különleges anyagból előállítva, nélkülözhetetlen minden házban és istállóban.
Állandó használata által megóvjuk magunkat fertőző betegségektől.
Kérjük az állatorvos véleményét az istálló rendszeres fertőtlenítésének értéke felől!
Mindenütt kapható!
Óvakodjunk értéktelen utazatóktól és kérjük határozottan
PACOLIN-PEARSON-t csakis ilyen állomozott dobozokban.
Legolcsóbb fertőtlenítés!
Csak Pearson féle készítményt használjunk.
PACOLIN MEDOL CREOLIN
1 kg K 150 (rüh elleni szer) 100 gr 60 f, 1 kg K 240
Mindenütt kiténtve!
Utóbbi kiténtések: Arany érem és tiszteletdíj Turinban, Drezdában, Brüsszel, Rio de Janeiroban.
Használati utasítás és vélemények sok évi használat eredményeiről a lerakathal kaphatók.

Kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerárában.

Alsólendva határában, a túskeirtási dülőben
2 kat. hold szántóföld
szabad kézből eladó.
Bővebbet a tulajdonosnál: Özv. Nagy Józsefnénál, Alsólendván, Szentjános-u.

Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festék-, esemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén norinbergi, üveg- és porcellánkereskedése. Deszka-, épületfa-, szenraktár

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BECK MIKSA sütődéje a Főuton (saját ház).

BORS ISTVAN kötélgyártó.

BLAU SANDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfősáru- és készruha-üzlete.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babszűrés és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, díszmű-, üveg-, porcellán-, vegyesáru- és csemegekereskedése.

Özv. FARAGÓ ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FEHER ANTAL köröm- és kocsí-kovács.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, esemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GREGORENCICS JÓZSEF szikvizgyára. Kivá-natra szikvizet vidékre is szállít.

GÖNCZ GABOR pekemester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-úca

HARTMANN EDE férfi-szabó (Alsó-úca.)

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDŰS SÁNDOR épület- és butor-asztalos.

KANCAL JÓZSEF vendéglője a Kanizsai-utcában

LEVÁRT JAKAB hentesáru-készítő, Szentjános-u.

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN óráis és ékszerész. Nagy raktár china-ézüst árukban.

MAURER FERENC szobafestő és mázó.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gaz. asági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

MEIZL LAJOS narancs- és cukorka-kereskedő Kanizsai-úca 93. (saját ház).

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut. Beck-f. házban

NÉMETH PÁL gép- és épületlakatos.

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

PANDUR LAJOS szoba- és címfestő, épület- és butor-mázoló

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes, Főut

SCHWARCKÁRÓLY borkereskedő és szikvizgyáros

SIPOS DANIEL elsőrendű uriszabó (Főut).

SIPOS LAJOS épület- és műbádogos.

SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

Özv. TŰSKE FERENCNÉ vendéglős.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mesz- és cement-raktára és cement-áru készítése.

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fas és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és esemege-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfős- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárúkereskedése és Kobrak-féle cipő raktára.

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi káves.

WEISZ ZSIGMOND elsőrendű férfi-szabó.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszúfalú.

BERÉNYI ISTVÁN vasáruháza Lendvavásárhely.

BUKOVECZ PÉTER kereskedő Kebelesztmárton

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédiés.

FÖLDES MÓR „Zrínyi”-kávéháza Csáktornyan.

FERÉNCZEK MIHÁLY szállodás és vendéglős Varasd-Toplica.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCHE MANÓ vendéglős Rédiés.

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GREGOR JÁNOS molnár Muraszzerdahely.

GAÁL SÁNDOR, a redicsi hengergőzmalom bérője

GRUBER FERENC gőzmalma Göntérháza.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVÁTH MIKLÓS kereskedő Felsőmihályfalva

IVANICS FERENC ácsmester Hosszúfalú.

JERICS IVAN ácsmester és kutszivattyu-berendezése vállalkozó Murahely.

„KÖZPONTI” szálló Gödöllő.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ kereskedése Hosszúfalú

KEPE MIHALY Hosszúfalú. Elvállal mindennemű betonmunkát. Kész csövek és hidak kaphatók.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mesz-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala elárúsítása Muraszombat

KARDOS JÓZSEF vaskereskedése, nagy választék vas- és vasalásokban, gazdasági gép-, kovácsészénkocsz- és cement-raktár Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varrogép javító műhelye Csáktornyan.

KANCAL ISTVÁN vendéglős Rédiés

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendva-hosszúfalú.

KOLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KÓSA MÓRÍC szakvizgázott cipész Nemesnép.

LOVONYÁK VINCE borbély Lendvavásárhely

LEBOVITS KÁROLY vendéglős Damása.

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksán.

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvavásárhely.

MAYER MIKSA FIA vegyeskereskedő Pórszombat

MAYER JAKAB kereskedő Muraszzerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmárton

NEMETH ISTVÁN cserepes-m. és tetőfedő Resznek

NEMECZ JÁNOS Muraszombat. Nagy választék kerékpár-, varrogép- és gazdasági gépekben. Készén- és fegyverraktár.

PAURICS MÁTÉ elsőrendű szobafestő- és mázó Muraszombat. Mintákkal szívesen szolgál.

POLLÁK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PRESZLER VICTOR Hungaria-kávéháza Komárom

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksán.

REICH HENRIK fűszer-, vegyesáru-, festék- és veteménymagvak kereskedése, bor-, sör- és pálinka-mérése Nagypalán.

REINER JÁNOS vendéglős s Petánci savanyúvíz központi raktára és szállítási vállalata Ligetfalva.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalú.

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT butorkereskedő Varasd.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvavásárhely.

TURNAUER BÉLA kereskedő és vendéglős Murarev

TÓKA LAJOS málmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácés és építő-mester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

VOGEL SAMU vendéglős Szentgyörgyvölgy.

VARGA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.

Kiváló új fajborok!

MEGHIVÁS.

Ó-borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságú Dr. Kállay Zoltán v. b. t. t., Hevesmegye főispánja. Igazgatóság székhelye: GYÖNGYÖS, (Főtér, Luby-ház, Uj bankpalota). Postafiók I. sz. Telefon 99. sz. Sürgőncim: Visontamátra.

Ó 1908-1911. évjáratu és új FAJBOROK. Pecsénye-, csemege-, szamorodni- és asszu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei: Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 hectoliter.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

10-9

BORFAJOK: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-
Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine,
Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselőt:

Polgár Dávid és Társa urak Budapest, VI., Frangepán-u. 12.